

WELKE OVERWEGINGEN MAAKTE HET MINISTERIE VAN LNV?

H3N1: van uitbraak tot besluit

De uitbraak van het laagpathogene H3N1-virus in België werd ook in Nederland op de voet gevolgd. Gezien de intensieve contacten waren er zorgen dat ook Nederland geconfronteerd zou worden met dit virus.

Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) heeft ook preventieve maatregelen getroffen en moest bij de besluitvorming rekening houden met de Nederlandse en Europese regelgeving en internationale afspraken. Beleidsmedewerker Wim Pelgrim: "Er was nog zo weinig bekend over deze variant, dat maakte het niet eenvoudig om zo goed mogelijk voorbereid te zijn."

Over deze nieuwe variant van de vogelgriep was weinig informatie beschikbaar en bovendien was het geen bestrijdingsplichtige ziekte. Dit vroeg om een specifieke aanpak. Wim Pelgrim, onderdeel van het team dat zich bezighoudt met de diergezondheid in Nederland en Europa, heeft de vogelziekten onder zijn vleugels. "Als zo'n situatie zoals in België gebeurt, volg je die op de voet en kijk je als overheid naar wat je kunt doen om schade te voorkomen. De pluimveesector gaf aan grote zorgen te hebben, die deelden wij."

Impact besluit

Naast landelijke regelgeving is er ook Europese regelgeving, maar er zijn ook internationale afspraken over dierziekten vanuit de wereldorganisatie voor diergezondheid (OIE). Zo zijn de stappen bij een uitbraak van een bestrijdingsplichtige ziekte vastgelegd in Europese regelgeving, waardoor je snel kunt handelen. Het gaat dan vaak om een hoogpathogeen virus met meer dan 80 procent uitval, een gevaar voor mensen en een gemakkelijke verspreiding.

Het vogelgriepvirus in België was geen bestrijdingsplichtige variant. Daar leidde H3N1 tot grote problemen bij ruim tachtig bedrijven. Wim: "In dit geval ging het om een nieuwe variant van een ziekte, waarover we weinig wisten. Het besluit om een ziekte op de lijst zetten en dus te ruimen neem je niet zomaar.

De overheid neemt dan een groot deel van de regie van de bestrijding op zich. Dat heeft enorme impact en consequenties voor de sector, ook voor de internationale handel. Dat is goed als het moet, maar de afweging moet wel zorgvuldig gebeuren."

Samen optrekken

"Door samen te werken met verschillende landen hebben we informatie boven tafel kunnen krijgen. Maar we hadden behoefte aan meer informatie over dit virus. Vragen die daarbij opkwamen waren: wordt het virus verspreid door wilde vogels of op een andere manier? Hoe ernstig is het? Kun je het buiten de deur houden door biosecurity? Met experts, collega's in het buitenland en door middel van onderzoek naar het virus door GD hebben we veel kunnen achterhalen. Dat komt ook doordat onze contacten met de vertegenwoordigers van de pluimveesector, deskundigen en het buitenland goed zijn. Je hoeft het niet altijd met elkaar eens te zijn, maar je moet wel samen optrekken bij zulke situaties."

Onderzoek en overleg met andere landen heeft geleid tot het besluit om te ruimen als H3N1 in Nederland zou worden aangetroffen. Wat als H3N1 alsnog optreedt in Nederland? "Naast het voornemen tot ruimen zullen we ook andere maatregelen treffen, zoals het instellen van een vervoersverbod voor pluimvee van één kilometer rond het besmette bedrijf. Deze ziekte richtte in een korte termijn veel (economische) schade aan in België: er waren hoge sterftecijfers en verspreiding ging razendsnel. Deze uitzonderlijke situatie vroeg om maatwerk". Het ministerie heeft ook besloten de (serologisch) positieve monsters uit de monitoring en early warning voorlopig niet alleen op H5 en H7 te onderzoeken, maar ook op H3N1. Gezien de snelle verspreiding van het virus, de mogelijk grote economische impact voor de Nederlandse pluimveesector en daarmee de Nederlandse economie én het besef dat voor een bestrijding instrumenten nodig zijn die alleen de overheid heeft, heeft het ministerie deze beslissingen genomen.

Wim Pelgrim